

วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

K N O W L E D G E M A N A G E M E N T

การจัดการเรียนการสอนแบบชุดรายวิชา (Module)
และเทคนิคการสอนวิทยาลัยโพธิวิชชาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2564

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. การเตรียมการสอน	2
1.1 การวางแผนการสอน	2
1.2 ระดมความคิดเห็นจากผู้ร่วมสอน เพื่อจัดเนื้อหาการสอนก่อน	3
1.3 การเตรียมเนื้อหาสำหรับการสอนหรือการวางลำดับเรื่องการสอน	3
2. เทคนิคการสอน	4
2.1 การตั้งโจทย์กระตุ้นความคิด	4
2.2 อ่าน Text	5
2.3 Case Study	6
2.4 การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-based learning approach)	6
2.5 เพื่อนช่วยเพื่อน	6
2.6 สอดแทรกข่าวหรือองค์ความรู้ที่ update ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	7
3. การประเมินผลการเรียนรู้	8
3.1 ประเมินจากชิ้นงาน (สิ่งประดิษฐ์/นวัตกรรม)	8
3.2 ประเมินจากการทำงานในพื้นที่ชุมชน	9
3.3 ประเมินจากการทำงานเป็นทีม	10
3.4 ประเมินผลจากกิจกรรม/โครงการ	11

การจัดการเรียนการสอนแบบชุดรายวิชา (Module) และเทคนิคการสอน

วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2564

การจัดการเรียนการสอนแบบชุดรายวิชาหรือโมดูลเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีหลายรายวิชาอยู่ในชุดเดียวกัน โดยจะเป็นชุดองค์ความรู้เฉพาะด้านในแต่ละหมวดหมู่สาระความรู้ ทั้งนี้เนื้อหาในแต่ละชุดรายวิชานั้นจะมีลักษณะของเนื้อหาที่มีความเชื่อมโยงต่อเนื่องกัน สำหรับการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยโพธิวิชชาลัยได้ดำเนินการจัดตารางเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนเป็นรูปแบบ Block course (ระบบการศึกษาแบบเรียนครั้งละ 1 วิชาเรียนจนจบกระบวนวิชานั้นแล้วทำการวัดผล จึงจะเรียนรายวิชาถัดไปจนกว่าจะครบ จำนวนรายวิชาของชุดรายวิชาที่ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น ๆ) ทั้งนี้ในแต่ละบล็อกของรายวิชาต้องมีความเชื่อมโยงกัน โดยที่ทีมคณาจารย์ผู้สอนนับตั้งแต่ผู้รับผิดชอบชุดรายวิชา ผู้รับผิดชอบรายวิชา และผู้ร่วมสอนต้องวางแผนร่วมกันในการออกแบบการสอนและการประเมินผล เพื่อให้เนื้อหาที่มีความต่อเนื่องกันในชุดรายวิชา พร้อมทั้งให้มีความเหมาะสมกับสมรรถนะรายชั้นปีตามที่ได้กำหนดไว้ในของแต่ละหลักสูตร

การสอนแบบชุดรายวิชานั้น การอธิบายเนื้อหาที่มีความเชื่อมโยงของรายวิชาเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องอธิบายให้ชัดเจน เช่น การกำหนดขอบเขตความรู้ที่ได้จากรายวิชาก่อนหน้า และนำมาใช้ต่อในรายวิชาที่สอนต่อเนื่องกัน ให้นิสิตได้หยิบยกนำเอาเนื้อหา ความรู้ ความเข้าใจที่ได้มาใช้ในการเรียนในรายวิชาที่สอนต่อเนื่องภายในชุดรายวิชา หรืออาจจะเป็นในรูปแบบทบทวนการที่นำความรู้มาใช้ในการอธิบายความรู้ความเข้าใจของการเรียนในแต่ละรายวิชาที่มีความต่อเนื่องกันในชุดรายวิชา สำหรับเทคนิคการสอนซึ่งวิทยาลัยได้นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาแบ่งออกเป็น 3 ส่วนที่สำคัญด้วยกันคือ การเตรียมการก่อนทำการสอน เทคนิคในการสอน และกระบวนการในการประเมินผล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.การเตรียมการสอน สิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดการสอนมีประสิทธิภาพนั้นเริ่มตั้งแต่การวางแผนสอน การเตรียมเนื้อหาในการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับจัดการเรียนการสอนในแต่ละภาคการศึกษา โดยลักษณะการเตรียมการสอนมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1.1 การวางแผนการสอน การวางแผนการสอนมีส่วนประกอบสำคัญในหลายๆ ส่วนด้วยกันนับตั้งแต่การระบุช่วงเวลาในการจัดการเรียนของแต่ละรายวิชาในชุดรายวิชา ซึ่งจำเป็นต้องวางแผนร่วมกัน และมีข้อกำหนดตกลงร่วมกันให้ในแต่ละรายวิชาพยายามควบคุมกิจกรรมการสอนและการประเมินผลให้สิ้นสุดในช่วงของแต่ละบล็อก

รายวิชา เพราะหากไม่จบในช่วงของวิชานั้น ๆ จะส่งผลให้ผู้สอนในรายวิชาถัดไปได้รับผลกระทบในการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนในช่วงรายวิชานั้น ๆ

1.2 ระดมความคิดเห็นจากผู้ร่วมสอน เพื่อจัดเนื้อหาการสอนก่อน การระดมความคิดเห็นจากผู้ร่วมสอน เพื่อจัดเนื้อหาการสอนเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะชี้ให้เห็นว่าผู้สอนแต่ละท่านที่จะสอนในรายวิชานั้น ๆ จะนำเนื้อหาหรือประเด็นใดเข้ามาปรับใช้ในการสอน เพื่อให้เนื้อหาสอดคล้องหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

แต่อย่างไรก็ตาม ภายใต้การระดมความคิดเห็นอาจไม่ได้มีเพียงการระดมความคิดของเนื้อหาที่จะนำมาปรับใช้ในการสอน แต่การระดมความคิดจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นอื่น ๆ ในการที่ผู้สอนจะต้องนำมาพิจารณา ร่วมกัน อาทิ เนื้อหาต่าง ๆ ที่ปรากฏในชิ้นงาน/ใบงาน คะแนนการประเมินที่จะต้องเกิดความเหมาะสมกับชิ้นงาน การจัดทำข้อสอบ ซึ่งผู้สอนแต่ละท่านในรายวิชานั้น ๆ จะต้องนำมาพิจารณาร่วมกันว่ามีความเหมาะสมหรือสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะสอนหรือไม่ อย่างไร หรือแม้แต่การมอบหมายให้นิสิตปฏิบัติภารกิจออกแบบโครงงาน/ชิ้นงานอาจจะเน้นเพียงชิ้นงาน 1 ชิ้นที่สะท้อนให้เห็นการประมวลเนื้อหาการเรียนของผู้สอนแต่ละท่าน ซึ่งในส่วนนี้อาจจะนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนแบบโมดูลหรือรายวิชาที่มีผู้สอนร่วมกันหลายท่าน (ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน) รวมถึงการมอบหมายเพียงชิ้นงานเดียว เพื่อลดภาระการมอบหมายชิ้นงานหลากหลายชิ้นให้แก่ผู้เรียน

ดังนั้นการระดมความคิดเห็นจากผู้ร่วมสอน เพื่อจัดเนื้อหาการสอนก่อนเรียนอาจไม่เพียงพอ แต่จะต้องวางระบบการบริหารจัดการภายในของรายวิชานั้น ๆ ร่วมกันระหว่างผู้สอนตั้งแต่การวางแผนการสอน เนื้อหาในการสอน การมอบหมายชิ้นงาน/โครงการ (ไม่จำเป็นที่ผู้สอน 1 ท่าน/งาน 1 ชิ้น แต่มีเพียงงาน 1 ชิ้นที่จะต้องให้ผู้เรียนนำไปออกแบบหรือดำเนินการปฏิบัติ ซึ่งชิ้นงานดังกล่าวจะต้องเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของผู้สอนแต่ละท่านในรายวิชานั้น ๆ ในกรณีนี้ผู้สอนอาจจะต้องร่วมกันพิจารณาว่าจะมอบหมายงานในรูปแบบไหนที่จะต้องสะท้อนถึงเนื้อหาของผู้สอนสอนแต่ละท่านต่องาน 1 ชิ้น) การระดมความคิดในการออกข้อสอบ และการประเมินคะแนนสอบร่วมกัน ฯลฯ

1.3 การเตรียมเนื้อหาสำหรับการสอนหรือการวางลำดับเรื่องการสอน เป็นประเด็นพื้นฐานที่ผู้สอนทุกรายวิชาจะต้องดำเนินการ ซึ่งไม่ได้ดำเนินการเฉพาะเรื่องการสอน แต่จะต้องจัดลำดับเนื้อหาหรือประเด็นย่อยของเนื้อหาในแต่ละสัปดาห์ที่จะต้องมีความสอดคล้องกัน ทั้งนี้ ในแต่ละรายวิชาก็จะมี ความแตกต่างกันในแง่ของการจัดลำดับของเนื้อหา เพื่อดำเนินการสอน เช่น บางวิชาอาจจะเริ่มต้นสอนหลักการแนวคิดหรือทฤษฎีก่อนลงพื้นที่ปฏิบัติการในพื้นที่ภาคสนาม (ชุมชน/Lab) หรือบางรายวิชาอาจจะดำเนินการลงพื้นที่ปฏิบัติการในพื้นที่ภาคสนามก่อนที่จะดำเนินการสอนแนวคิดหรือทฤษฎี

อย่างไรก็ตามประเด็นสำคัญในกระบวนการจัดลำดับการสอนหรือเนื้อหาของการสอน แม้ทุกรายวิชาจะมีการดำเนินการในสิ่งเหล่านี้ แต่กรณีการจัดการเรียนการสอนแบบโมดูลนั้น ผู้สอนในแต่ละรายวิชาของโมดูลนั้น ๆ

อาจจะต้องมีการวางแผนและพูดคุยร่วมกันก่อนที่จะดำเนินการสอนเนื้อหาในโมดูลนั้น ๆ และจะต้องชี้แจงให้ผู้เรียนที่จะต้องเรียนในรายวิชาของโมดูลนั้นเข้าใจในทิศทางเดียวกันว่าแต่ละรายวิชาในโมดูลนั้น มีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร หัวใจสำคัญของแต่ละรายวิชาเป็นอย่างไร และที่สำคัญผู้สอนในโมดูลอาจจะต้องจัดวางในแต่ละรายวิชาให้ชัดเจนว่า วิชาใดผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ก่อนหรือหลังและเพราะอะไร เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในระบบการจัดวางของแต่ละรายวิชาที่จะต้องเริ่มจากวิชาสำคัญ (เช่น อาจจะเป็นวิชาที่เน้นหลักการแนวคิดหรือทฤษฎีก่อน จากนั้นผู้เรียนก็จะเรียนในรายวิชาที่เน้นหลักการปฏิบัติ) (สิ่งเหล่านี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอนในโมดูลนั้น ๆ) และที่สำคัญจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจระบบของเนื้อหาในแต่ละรายวิชาที่มีความสัมพันธ์หรือมีเนื้อหาที่ต่อเนื่องกันไปตลอดทั้งโมดูลนั้น ๆ สำหรับการเรียนในเทอมนั้น ๆ

2. เทคนิคการสอน การสอนในแบบชุดรายวิชาที่มีหลายรายวิชา และโดยเฉพาะการสอนในรูปแบบออนไลน์ ทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนจำเป็นต้องปรับตัวในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสอน ที่ผ่านมหาวิทยาลัยโพธิวิชชาลัยได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Online & Onsite) โดยอาศัยเทคนิคต่าง ๆ เข้ามาใช้ในห้องเรียน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นการตั้งโจทย์กระตุ้นความคิดก่อนเรียน การ Quiz ก่อนเริ่มเรียน และในช่วงระหว่างการสอนก็มีการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ Active learning ให้มากขึ้นในแต่ละรายวิชา เช่น การใช้กรณีศึกษา (Case study) การใช้ชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ (Community based) การใช้โครงการเป็นฐานการเรียนรู้ (Project based) การใช้ Text ประกอบในการเรียน การเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การใช้บทบาทสมมติ (Role play) ในชั้นเรียน เป็นต้น

2.1 การตั้งโจทย์กระตุ้นความคิด เป็น 1 ในเทคนิคที่อยู่ภายใต้กระบวนการเรียนการสอนที่มีความสำคัญ ในขณะที่ผู้สอนทำการสอน ซึ่งไม่ได้ทำหน้าที่บรรยายที่เป็นไปในทิศทางเดียว ในขณะที่ผู้เรียนไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้ฟังหรือรับข้อมูลจากการบรรยายจากผู้สอนเพียงอย่างเดียวเช่นกัน ทั้งนี้ การตั้งโจทย์คำถามไปสู่ผู้เรียน ไม่เพียงแต่จะช่วยสร้างบรรยากาศระหว่างผู้สอนและผู้เรียนเพื่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน หรือสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัวอยู่ตลอดเวลากระบวนการของการเรียนการสอนเท่านั้น หากแต่เป็นการช่วยฝึกทักษะทางความคิด การฝึกสมาธิต่อโจทย์คำถามที่ถูกกระตุ้นโดยผู้สอน และที่สำคัญเมื่อผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้วยเทคนิคดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ อาจจะช่วยเพิ่มหรือพัฒนาทักษะในแง่ของการสร้างวิธีคิดและมุมมองใหม่ๆ ที่จะต้องนำไปคิดต่อหรือต่อยอดในประเด็นเนื้อหานั้น ๆ เช่น “ในฐานะที่นิสิตเรียนสาขาการจัดการภูมิสังคมและวัฒนธรรม สามารถนำองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาไปช่วยเหลือและจัดการประเด็นปัญหาต่าง ๆ ให้แก่ชุมชนได้หรือไม่ อย่างไร หรือปัจจุบันสาขาต่าง ๆ จากหลากหลายคณะในมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการออกแบบนวัตกรรมในเชิงพื้นที่หลากหลายรูปแบบ เพื่อนำไปแก้ไขหรือพัฒนาชุมชน

ตัวอย่างเช่น นิสิตคิดว่าในรายวิชา.....ของวิทยาลัยโพธิฯ จะออกแบบนวัตกรรมแบบไหน อย่างไร เพื่อนำไปสู่การทำงานในเชิงพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นโพธิ์แลบ” สิ่งเหล่านี้เป็นตัวอย่างของการที่ผู้สอนจะต้องตั้งโจทย์คำถามทั้งที่เป็นเรื่องใกล้ตัว (สถานการณ์ทางสังคม) มาสู่เรื่องใกล้ตัว (รายวิชาที่สอน) หรือโจทย์คำถามอื่น ๆ เพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนต้องคิดต่อ/นำโจทย์คำถามไปต่อยอดในการที่จะนำไปใช้ในการแก้ปัญหา/พัฒนาชุมชนหรือสังคมได้ต่อไป

ฉะนั้นการตั้งโจทย์กระตุ้นความคิดถึงสาระสำคัญของการเรียนรู้ที่เป็นเทคนิคที่ผู้สอนและผู้เรียนจะต้องค่อย ๆ เรียนรู้และพัฒนาอยู่เสมอ เนื่องจากการตั้งโจทย์คำถามของผู้สอนนั้นว่ามีความสำคัญที่จะต้องออกแบบว่าโจทย์คำถามใดที่เหมาะสมกับประเด็นของเนื้อหาหรือโจทย์คำถามใดจะต้องไม่เป็นโจทย์คำถามที่เป็นวิชาการมากเกินไป แต่เป็นการตั้งโจทย์คำถามที่เป็นเรื่องใกล้ตัวของผู้เรียนหรือเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนเช่นเดียวกัน

2.2 อ่าน Text การมอบหมายการอ่านบทความหรือเอกสารต่าง ๆ ที่มีเนื้อเรื่องเป็นภาษาอังกฤษ ไม่เพียงแต่จะช่วยในเรื่องของการฝึกทักษะการอ่านให้ได้หรือให้เป็นแก่ผู้เรียนเท่านั้น แต่จะช่วยในเรื่องของการเปิดโลกทัศน์หรือมุมมองใหม่ ๆ ให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวต่างๆ มากขึ้น โดยเฉพาะในโลกของภาษาที่ไม่จำกัดเฉพาะเนื้อเรื่องที่เป็นภาษาไทย แต่ปัจจุบันสื่อและเทคโนโลยีมีอิทธิพลในการทำให้ผู้เรียนจะต้องปรับตัวและเรียนรู้ภาษาอื่นมากขึ้น และที่สำคัญอาจจะนำไปสู่การปรับใช้ในการทำงานได้ในอนาคต ซึ่งการอ่าน Text อาจจะเริ่มจากเนื้อหาที่ไม่จำเป็นต้องเน้นวิชาการ (แต่จะต้องเป็นเรื่องใกล้ตัวหรือชีวิตประจำวัน หากแต่ยังคงสอดคล้องกับประเด็นที่ผู้สอนกำลังสอนในขณะนั้น) และค่อยๆ พัฒนาไปสู่เนื้อหาที่เน้นวิชาการ ทั้งนี้ การอ่าน Text อาจไม่จำเป็นต้องเน้นตำราหรือเอกสาร หากแต่สามารถปรับเพิ่มบรรยากาศของการเรียนการสอนให้นิสิตดูภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่เรียนเป็นภาษาอังกฤษ ถือเป็นกาเพิ่มทักษะในการฟังได้เช่นกัน อย่างไรก็ตาม ในการเรียนการสอนที่มีการนำทักษะการอ่าน Text มาปรับใช้ ผู้สอนจะต้องค่อยๆ พัฒนาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการปรับตัวและเกิดความคุ้นชินกับการฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ และที่สำคัญผู้สอนจะต้องมีวิธีการสอนหรือฝึกทักษะการอ่านและจับประเด็นเนื้อเรื่องที่สำคัญภายใน Text ให้ผู้เรียนเช่นกัน แต่ทักษะในลักษณะนี้อาจจะยังไม่จำเป็นมาก (ล้วนขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของ อ.แต่ละท่าน)

ดังนั้นปัจจุบันการเรียนการสอนในชั้นเรียนไม่สามารถปฏิเสธการนำสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาสากลมาปรับใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น เพราะทักษะทางภาษามีความสำคัญและมีความจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องทำการฝึกทักษะอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงานหรือการศึกษาต่อไปในอนาคต

2.3 Case Study การหยิบยกกรณีตัวอย่างให้สอดคล้องกับประเด็นหรือเนื้อหาที่ผู้สอนดำเนินการสอน เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและมองเห็นภาพการเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาวิชาการและปรากฏการณ์ หรือสถานการณ์ รวมถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏในเชิงรูปธรรมที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเนื้อหาในแต่ละรายวิชา มีความเป็นวิชาการ ฉะนั้นการแปลงเนื้อหาวิชาการให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจในเนื้อหาที่สอนมากขึ้น จำเป็นที่ผู้สอน แต่ละรายวิชาควรจะหยิบยกกรณีตัวอย่างที่ใกล้เคียงหรือเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนให้มากที่สุด ซึ่งบางกรณีตัวอย่างอาจหยิบยกเป็นปรากฏการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ทางสังคม เช่น ข่าว ละคร เหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนหรือผู้สอน หรืออาจจะเป็นกรณีตัวอย่างประสบการณ์จากโครงการหรืองานวิจัยของผู้สอนนำมาสื่อสาร เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่ได้รับจากประสบการณ์ของผู้สอนโดยตรง และทำให้เข้าใจในเนื้อหาของประเด็นที่สอนได้ชัดเจนมากขึ้น บางกรณีตัวอย่างอาจหยิบยกวัตถุหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่สอนนำมาอธิบายให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาหรือประเด็นที่ผู้สอนกำลังสอน หรือบางกรณีผู้สอนอาจจะนำผู้เรียนลงพื้นที่ภาคสนาม เช่น หน่วยงาน/องค์กร ชุมชน Lab ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและเรียนรู้จากกรณีตัวอย่างในพื้นที่จริง

ฉะนั้นทุกรายวิชาไม่เพียงแต่จะต้องหยิบยกกรณีตัวอย่างมาปรับใช้ในการเรียนการสอน เพื่อลดช่องว่างระหว่างเนื้อหาความเป็นวิชาการและเหตุการณ์ทางสังคมหรือเหตุการณ์ใกล้ตัวของผู้เรียน แต่จะต้องให้ความสำคัญในประเด็นที่ว่า เมื่อผู้เรียนมองเห็นภาพความเป็นวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกรณีตัวอย่างแล้ว อาจจะต้องลองฝึกทักษะให้ผู้เรียนสะท้อนผ่านการพูดหรือการเขียน เพื่อผู้สอนจะได้ทราบว่าทำดีที่สุดแล้วผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาวิชาการที่มีความเกี่ยวข้องกับกรณีตัวอย่างอย่างไร ประเด็นตรงนี้จะช่วยฝึก/พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และการเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาการและกรณีตัวอย่างให้แก่ผู้เรียนได้เช่นกัน

2.4 การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-based learning approach) เป็นการจัดการเรียนรู้บนฐานองค์ความรู้ของชุมชน โดยนิสิตได้เริ่มต้นการเรียนรู้จากการวางแผนการทำงาน ฝึกกระบวนการทำงานเป็นทีม การทบทวนเครื่องมือที่นำมาใช้ กระบวนการเก็บข้อมูลร่วมกับชุมชน การวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอแนะแนวทางเพื่อเสนอต่อชุมชน และการนำเสนอสิ่งที่ได้เรียนรู้กับชุมชน โดยมีการประเมินผลการเรียนรู้จากเพื่อนนิสิต คณาจารย์และผู้แทนชุมชน นิสิตยังได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ความสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม การจัดการความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร

2.5 เพื่อนช่วยเพื่อน ภายใต้กระบวนการจัดการเรียนการสอน อาจจะได้สะท้อนให้เห็นภาพการสอนระหว่างผู้สอนและผู้เรียน หรือผู้สอนอาจไม่ได้ทำหน้าที่สอนหรือช่วยแนะนำเนื้อหาวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนเสมอไป แต่สิ่งสำคัญที่จะช่วยทำให้กระบวนการเรียนการสอนประสบความสำเร็จคือ ผู้สอนจะต้องออกแบบ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนกับผู้เรียนเกิดการปฏิสัมพันธ์ในแง่ของการทำงานร่วมกันหรือเกิดการช่วยเหลือและทำงานร่วมกันมากขึ้น ซึ่งอาจไม่ได้มีเฉพาะรูปแบบการมอบหมายงานที่ทำงานเป็นทีม แต่ผู้สอนอาจจะออกแบบกิจกรรมในลักษณะที่ว่าจะทำอย่างไรให้ผู้เรียนกับผู้เรียนเกิดการกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหาแนวทางที่จะช่วยให้เกิดการกระบวนการการช่วยเหลือระหว่างกัน ในที่นี้หมายความว่า ผู้สอนจะต้องเข้าไปมีบทบาทที่น้อยที่สุดในกระบวนการดังกล่าว เพื่อลดปัญหาของผู้เรียนที่จะต้องขอความช่วยเหลือจากผู้สอนให้มากที่สุด แต่ผู้สอนอาจจะเข้าไปช่วยเหลือในกรณีที่ผู้เรียนไม่เข้าใจเนื้อหาในเชิงวิชาการหรือประเด็นเนื้อหาที่ผู้เรียนไม่เข้าใจจริง ๆ เช่น ผู้สอนอาจจะออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้ผู้เรียนมีการจับคู่ (Buddy) ตลอดของการเรียนในรายวิชานั้น ๆ ซึ่งการจับคู่อาจจะสับเปลี่ยนหรือสลับคู่ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นในชั้นเรียน และเกิดการกระบวนการช่วยเหลือระหว่างกันได้มากยิ่งขึ้น หรือแม้แต่การออกแบบกิจกรรมอื่น ๆ ที่จะต้องสะท้อนให้เห็นภาพการเรียนรู้ในรูปแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ฉะนั้นรูปแบบการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ไม่เพียงแต่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนด้วยกัน แต่รูปแบบดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นภาพการเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากกระบวนการเรียน ซึ่งอาจไม่จำเป็นที่จะต้องให้ผู้สอนเป็นผู้แก้ไขปัญหาทั้งหมด แต่ผู้สอนจะต้องออกแบบกิจกรรมอย่างไรเพื่อที่จะให้เกิดกระบวนการเพื่อนช่วยเพื่อน ในฐานะที่คนกลุ่มนี้ Generation เดียวกัน อาจจะสื่อสารและเข้าใจในสถานการณ์ปัญหาได้มากกว่าผู้สอน เพียงแต่ผู้สอนจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้ออกแบบกิจกรรมที่จะต้องทำให้เกิดกระบวนการเพื่อนช่วยเพื่อน จึงกล่าวได้ว่า รูปแบบการสอนที่เน้นเพื่อนช่วยเพื่อนจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการรู้วิธีการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ทักษะของความมีน้ำใจและการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

2.6 สอดแทรกข่าวหรือองค์ความรู้ที่ update ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ด้วยยุคปัจจุบันสื่อและเทคโนโลยีไม่ได้มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการปรับตัวขององค์กรต่าง ๆ ทางสังคมเท่านั้น หากแต่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของกลุ่มคนที่ทำงานภายในองค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะแหล่งเรียนรู้หรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนไม่สามารถปฏิเสธข่าวสารต่าง ๆ ที่มีการแปรเปลี่ยนไปตามสภาพการณ์ทางสังคม ทั้งนี้ สื่อและเทคโนโลยีถือเป็นกลไกที่จะทำให้ผู้สอนและผู้เรียนจำเป็นต้องปรับตัวสำหรับการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อที่สืบค้นข้อมูลข่าวสารให้เท่าทันต่อโลกและสถานการณ์ต่าง ๆ ทางสังคมมากขึ้น

โดยเฉพาะผู้สอนที่ไม่เพียงทำหน้าที่สอนหรือบรรยายด้วยเนื้อหาหรือองค์ความรู้แบบเดิม ๆ หากแต่มุ่งเน้นเนื้อหาในรายวิชาที่จะต้องสอดรับการข่าวสารที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการณ์ของสังคมในขณะนั้นเช่นกัน และไม่เพียงเท่านั้นผู้สอนจะต้องเรียนรู้บุคลิกหรือพฤติกรรม และทัศนคติของผู้เรียนในแต่ละ Generation ว่าปัจจุบันคนกลุ่มนี้มีแนวโน้มในการเสพข่าวสารในรูปแบบไหนและอย่างไร เพื่อนำข่าวสารหรือองค์ความรู้ดังกล่าว

สอดแทรกเข้าไปในเนื้อหาที่ผู้สอนดำเนินการสอน ประเด็นตรงจุดนี้ไม่เพียงแต่จะช่วยทำให้เนื้อหาที่มีความน่าสนใจหรือท้าทายสังคม แต่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจต่อเนื้อหาที่ผู้สอนนำมาปรับใช้ เนื่องจากเนื้อหาเป็นข่าวสารที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้เรียนที่กำลังสนใจหรือให้ความสำคัญอยู่ในขณะนั้น หรือแม้แต่ผู้สอนอาจจะต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจบทบาทการทำงานขององค์กรหรือหน่วยงานทางการศึกษาและมหาวิทยาลัยของผู้สอนหรือมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ในยุคปัจจุบันมากขึ้น ว่าในขณะนี้กำลังมุ่งเป้าไปประเด็นของการจัดการเรียนการสอนที่มีทิศทางในการปรับใช้องค์ความรู้ในยุคสมัยใหม่ที่เป็นไปในทิศทางไหนและอย่างไร เพื่อผู้สอนจะนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนหรือปรับใช้ในเนื้อหาของการเรียนการสอนที่จะสอนในแต่ละประเด็นต่าง ๆ ในรายวิชานั้น ๆ ได้อย่างน่าสนใจ หรือในทางตรงกันข้ามผู้สอนอาจจะทำการออกแบบเนื้อหาในแต่ละประเด็นที่ดำเนินการสอนร่วมกับผู้เรียน ด้วยการให้ผู้เรียนมีโอกาสเสนอเนื้อหาหรือองค์ความรู้ใหม่ ๆ สอดแทรกเข้าไปในเนื้อหาหรือประเด็นที่ผู้สอนจัดเตรียมมา ในส่วนนี้จะช่วยชี้ให้เห็นมุมมอง/วิธีคิดใหม่ๆ และองค์ความรู้ใหม่ๆ จากผู้เรียนที่นำมาช่วยออกแบบและเพิ่มเติมในเนื้อหาของรายวิชานั้นๆ ให้เกิดความน่าสนใจมากขึ้น

3. การประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบชุดรายวิชาทำให้กระบวนการประเมินผลของในแต่ละรายวิชานั้น นอกจากจะต้องออกแบบการประเมินผลให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชาแล้วในแต่ละชุดรายวิชาจำเป็นต้องมีการประเมินผลเพื่อวัดผลการเรียนรู้ของแต่ละชุดรายวิชา โดยกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ของรายวิชา หรือการประเมินผลของชุดรายวิชานอกจากการประเมินด้วยการสอบข้อเขียนแล้ว สามารถออกแบบรูปแบบการประเมินในลักษณะหรือรูปแบบชิ้นงานต่าง ๆ ได้ไม่ว่าจะเป็นการประเมินจากชิ้นงาน(สิ่งประดิษฐ์/นวัตกรรม) การประเมินจากการทำงานในพื้นที่ชุมชนโดยการใช้คู่มือบทบาทปฏิบัติการหรือใบงานในการอธิบายผลการเรียนรู้ การประเมินผลจากการทำงานเป็นทีม ประเมินผลจากกิจกรรม/โครงการ เป็นต้น

3.1 ประเมินจากชิ้นงาน (สิ่งประดิษฐ์/นวัตกรรม) ตัวชี้วัดหนึ่งที่จะช่วยสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาและเกิดการพัฒนาทักษะทางความคิดในรายวิชานั้นๆ ก็คือ การประเมินจากชิ้นงาน โดยเฉพาะสิ่งประดิษฐ์หรือนวัตกรรมที่ถูกออกแบบให้เห็นในเชิงรูปธรรม นอกเหนือจากการวัดและประเมินผลความรู้ในเชิงนามธรรม

ในแต่ละรายวิชาอาจไม่จำเป็นต้องทำการวัดและประเมินผลจากความรู้ของผู้เรียนในเชิงนามธรรม หากแต่ผู้สอนอาจจะออกแบบเนื้อหาในรายวิชาให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะความรู้และปัญญามากขึ้น ด้วยการมอบหมายให้ผู้เรียนเป็นผู้ออกแบบผลงานให้เป็นชิ้นงานที่สามารถตอบโจทย์ในเนื้อหาของวิชาเรียนได้ เนื่องจากในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการประเมินหรือวัดทักษะของผู้เรียนที่เป็นการวัดเฉพาะองค์ความรู้ในเชิงนามธรรม เช่น คะแนนข้อสอบหรือคะแนนใบงาน อาจไม่เพียงพอ แต่ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ตั้งโจทย์ในเนื้อหาที่จะ

สอนว่า จะทำอะไรให้เนื้อหาที่เป็นวิชาการ ซึ่งเป็นองค์ความรู้ในเชิงนามธรรมถูกออกแบบให้กลายเป็น สิ่งประดิษฐ์หรือนวัตกรรมที่สามารถมองเห็นหรือสัมผัสได้ ซึ่งไม่เพียงแต่จะดึงศักยภาพหรือทุนมนุษย์ที่มีในกลุ่ม ผู้เรียน อาจจะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในฐานะเป็นผู้ที่จะต้องออกแบบสิ่งประดิษฐ์หรือ นวัตกรรมด้วย ความคิดของตนเอง เนื่องจากในยุคปัจจุบันมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีความพยายามสร้างหรือคิดค้นสิ่งประดิษฐ์หรือ นวัตกรรมต่างๆ ในเชิงรูปธรรมมากขึ้น ซึ่งผู้เรียนอาจไม่จำเป็นต้องเรียนทางศาสตร์วิทยาศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ ฯลฯ ซึ่งศาสตร์เหล่านี้จะมุ่งเน้นการสร้างหรือออกแบบผลงานในเชิงรูปธรรม ในทางตรงกันข้ามศาสตร์ทางสังคม และมนุษยศาสตร์ก็สามารถมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเป็นนักออกแบบสิ่งประดิษฐ์หรือ นวัตกรรมในเชิงรูปธรรมได้ เช่นเดียวกัน เพียงแต่การออกแบบสิ่งประดิษฐ์นั้น ผู้สอนอาจจะต้องพิจารณาว่าสิ่งประดิษฐ์ที่จะให้ผู้เรียนออกแบบ จะเกี่ยวข้องกับเนื้อหาหรือประเด็นในส่วนใดของรายวิชาที่ดำเนินการสอน

ดังนั้นการออกแบบการเรียนการสอนอาจไม่จำเป็นต้องทำการวัดหรือประเมินผลจากใบงานหรือวัดทักษะ ทางความรู้หรือปัญญาผ่านการทำข้อสอบเท่านั้น แต่การออกแบบกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาทักษะในเชิงการออกแบบสิ่งประดิษฐ์หรือ นวัตกรรมในเชิงรูปธรรม เป็นสิ่งที่ผู้สอนสามารถทำการ วัดหรือประเมินได้เช่นเดียวกัน ในขณะที่เดียวกันการวัดหรือประเมินผลจากคะแนนอื่น ๆ อาจจะไม่สอดคล้องกับ ความสามารถของผู้เรียนแต่ละราย เพราะผู้เรียนแต่ละรายมีทักษะที่แตกต่างกัน เช่น ผู้เรียนบางรายอาจไม่ถนัดใน แ่งของการทำข้อสอบ ซึ่งจะต้องวัดทักษะทางปัญญา แต่อาจจะมี ความถนัดในแง่ของการสร้างสิ่งประดิษฐ์หรือ นวัตกรรมที่เป็นชิ้นงานในเชิงรูปธรรม ฉะนั้น ผู้สอนในแต่ละรายวิชาอาจจะมีวิธีการวัดและประเมินผลในส่วน ของสิ่งประดิษฐ์หรือ นวัตกรรมในเชิงรูปธรรมสอดแทรกเข้าไปในรายวิชาการที่สอน และที่สำคัญความน่าสนใจหลังจาก ที่ผู้เรียนสามารถออกแบบสิ่งประดิษฐ์หรือ นวัตกรรมเชิงรูปธรรม ก็อาจจะเป็นสิ่งที่ช่วยยืนยันในความสามารถ/ ศักยภาพของผู้เรียนหรือสร้างความเชื่อมั่นให้แก่หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ เมื่อผู้เรียนเข้าไปมีบทบาทในการ ทำงานในสถานที่นั้นๆ ได้ต่อไปในอนาคต

3.2 ประเมินจากการทำงานในพื้นที่ชุมชน การวัดหรือการประเมินผลงานจากการทำงานในพื้นที่ ไม่ว่าจะ เป็นพื้นที่ชุมชนหรือพื้นที่ Lab เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยชี้ให้เห็นผลลัพธ์ขององค์ความรู้ที่ได้จากกระบวนการในการ ลงไปทำงานในพื้นที่ของผู้เรียน ซึ่งผู้สอนสามารถออกแบบการจัดการเรียนการสอนได้ใน 2 รูปแบบเพื่อวัดหรือ ประเมินผลลัพธ์ขององค์ความรู้จากผู้เรียน เนื่องจากในแต่ละรายวิชาจะมีการออกแบบการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันไป เช่น บางรายวิชาการอาจจะมอบหมายให้ผู้เรียนลงพื้นที่ปฏิบัติการเรียนรู้ในพื้นที่ชุมชน/Lab ก่อนที่จะ มีการเรียนการสอนในชั้นเรียน ในขณะที่บางรายวิชาอาจจะมอบหมายให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้หลักการหรือแนวคิด ทฤษฎีก่อนที่จะลงพื้นที่ปฏิบัติการในพื้นที่ดังกล่าว ฉะนั้น ในแต่ละรายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบใดแบบ หนึ่ง อาจจะทำให้เห็นมีวิธีการวัดหรือประเมินผลจากผลลัพธ์ขององค์ความรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่แตกต่างกัน

กรณีที่รายวิชามอบหมายให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาแลพบเรียนรู้อื่นในพื้นที่ปฏิบัติการก่อนที่จะทำการเรียนรู้หลักการหรือแนวคิดทฤษฎี ผู้สอนอาจจะต้องทำการวัดหรือประเมินผลลัพธ์ขององค์ความรู้ของผู้เรียนในแง่ที่ว่าผู้เรียนได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในด้านใดจากการที่ได้ลงไปศึกษาเรียนรู้ในพื้นที่ชุมชนหรือได้เรียนรู้การใช้เครื่องมือต่างๆ สำหรับใช้ปฏิบัติการในห้อง Lab ก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ในขั้นตอนที่จะมีการเรียนการสอนในเนื้อหาหรือประเด็นต่างๆ ในชั้นเรียนอย่างไร ฉะนั้น ในส่วนนี้ผู้สอนสามารถวัดหรือประเมินความรู้ความเข้าใจในเบื้องต้นของผู้เรียนก่อนที่จะทำการสอนเนื้อหาอันเป็นหลักการหรือแนวคิดทฤษฎีให้แก่ผู้เรียนในชั้นเรียน ซึ่งการประเมินจะช่วยทำให้ผู้สอนสามารถพิจารณาได้ว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในบริบทเชิงพื้นที่ของสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนนั้นๆ มากน้อยแค่ไหนก่อนที่จะลงพื้นที่ปฏิบัติการจริง หรือผู้เรียนรู้จักเครื่องมือการทำงานในห้อง Lab มากน้อยเพียงใดและเรียนรู้ว่าเครื่องมือแต่ละชนิดจะต้องใช้ในการทำงานอย่างไรก่อนที่จะต้องลงมือปฏิบัติ

กรณีที่รายวิชามอบหมายให้ผู้เรียนเข้าไปเรียนรู้ในพื้นที่ปฏิบัติการหลังจากเรียนรู้หลักการหรือแนวคิดทฤษฎีในชั้นเรียน ผู้สอนอาจจะต้องการทำวัดหรือประเมินผลที่แตกต่างจากกรณีแรก เช่น การประเมินความรู้ความเข้าใจในแง่ของแนวคิดทฤษฎีว่านิสิตมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ปฏิบัติการได้หรือไม่ อย่างไร หรือผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้อะไรบ้างหลังจากที่เรียนในชั้นเรียนหรือได้เรียนรู้ประเด็นอะไรใหม่ที่ค้นพบนอกเหนือจากองค์ความรู้ที่ได้เรียนรู้ในชั้นเรียน และจะนำองค์ความรู้จากพื้นที่ปฏิบัติการไปปรับใช้อย่างไร ซึ่งในส่วนนี้ผู้สอนอาจจะวัดหรือประเมินจากการให้ผู้เรียนสะท้อนผ่านการทำข้อสอบหรือสรุปในใบงาน เพื่อสะท้อนให้เห็นว่านิสิตได้เกิดกระบวนการเรียนรู้อะไรบ้างหลังจากที่ได้เรียนรู้แนวคิดทฤษฎีหรือเนื้อหาวิชาการที่ได้เรียนรู้ไปแล้วในรายวิชาดังกล่าว ดังนั้นการประเมินจากการทำงานในพื้นที่ของผู้เรียน ผู้สอนจะต้องทำการออกแบบในรายวิชาว่าจะมีการมอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติการในเชิงพื้นที่ก่อนเรียน ระหว่างเรียน หรือหลังเสร็จสิ้นจากการเรียนการสอน เนื่องจากแต่ละวิธีการผู้สอนจะต้องมีวิธีการวัดและประเมินที่ต่างกันและพิจารณาว่าในแต่ละวิธีจะทำการประเมินอะไร ตัวชี้วัดในการประเมินเป็นอย่างไร และผลลัพธ์หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละวิธีการเป็นอย่างไร

3.3 ประเมินจากการทำงานเป็นทีม การประเมินผลงานจากการทำงานเป็นทีม อาจจะสะท้อนให้เห็นกระบวนการทำงานในแง่ของความสามารถของผู้เรียน แต่เพื่อไม่ให้ประเด็นปัญหาของผู้เรียนที่อาจจะไม่ได้ดำเนินงานร่วมกับทีมอย่างเต็มที่ ซึ่งอาจนำไปสู่การก่อให้เกิดปัญหาตามมา ทั้งนี้วิธีการแก้ไขปัญหาในการทำงานเป็นทีมและผู้สอนสามารถประเมินผู้เรียนได้ว่าการทำงานของผู้เรียนแต่ละกลุ่มประสบผลสำเร็จหรือไม่ อย่างไร ซึ่งอาจจะไม่ได้วัดหรือประเมินกันที่ผลงานที่ดำเนินการแล้วเสร็จ แต่อาจจะเน้นวิธีการให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มมอบหมายโจทย์หรือประเด็นย่อยของเนื้องานให้สมาชิกแต่ละคนทำหน้าที่รับผิดชอบในงานของตนเอง ซึ่งในส่วนนี้จะช่วย

แก้ไขปัญหาของสมาชิกภายในทีมที่ไม่ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น และที่สำคัญจะช่วยให้ผู้สอนสามารถวัดหรือประเมินผลงานได้ว่าในแต่ละทีมสมาชิกแต่ละคนดำเนินการในส่วนใด หรือจุดอ่อนจุดแข็งของทีมเป็นอย่างไร ฯลฯ

ดังนั้นผู้สอนในแต่ละรายวิชาที่มอบหมายชิ้นงาน/โครงการเป็นงานกลุ่ม อาจจะต้องมีวิธีการประเมินจากการทำงานของผู้เรียน 2 รูปแบบ เช่น รูปแบบการประเมินรายบุคคล โดยพิจารณาจากเนื้อหาที่ได้รับมอบหมาย โจทย์หรือประเด็นย่อยของเนื้อหาของสมาชิกในกลุ่มนั้นๆ และรูปแบบของการประเมินภาพรวมของการทำงานเป็นทีมควบคู่ไปด้วยกัน

3.4 ประเมินผลจากกิจกรรม/โครงการ การมอบหมายกิจกรรมหรือโครงการให้แก่ผู้เรียน จำเป็นที่ผู้สอนจะต้องมีการติดตามความก้าวหน้าการทำงานของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนดำเนินงานได้ตรงตามโจทย์ของกิจกรรมหรือโครงการที่ได้รับมอบหมาย ถึงแม้ในบางช่วงผู้เรียนอาจไม่ได้ขอคำชี้แนะ หากแต่ผู้สอนก็จำเป็นต้องมีกระบวนการติดตามหรือการรายงานความก้าวหน้า ซึ่งภายใต้กระบวนการติดตามกิจกรรมหรือโครงการช่วยให้ผู้สอนสามารถประเมินกิจกรรมหรือโครงการของผู้เรียนได้เป็นระยะ และสามารถคอยให้ข้อชี้แนะได้ทันที โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้เรียนอาจจะทำกิจกรรมหรือโครงการล่าช้าหรือเกิดปัญหาในขณะดำเนินการ และเพื่อไม่ให้ปัญหาในระหว่างดำเนินการของผู้เรียนไม่เกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นได้น้อยที่สุด กระบวนการติดตามหรือมีการให้ผู้เรียนรายงานความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้ผู้สอนสามารถประเมินกิจกรรมหรือโครงการ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปปรับหรือแก้ไขในส่วนที่ยังไม่แล้วเสร็จหรือจะต้องปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติม

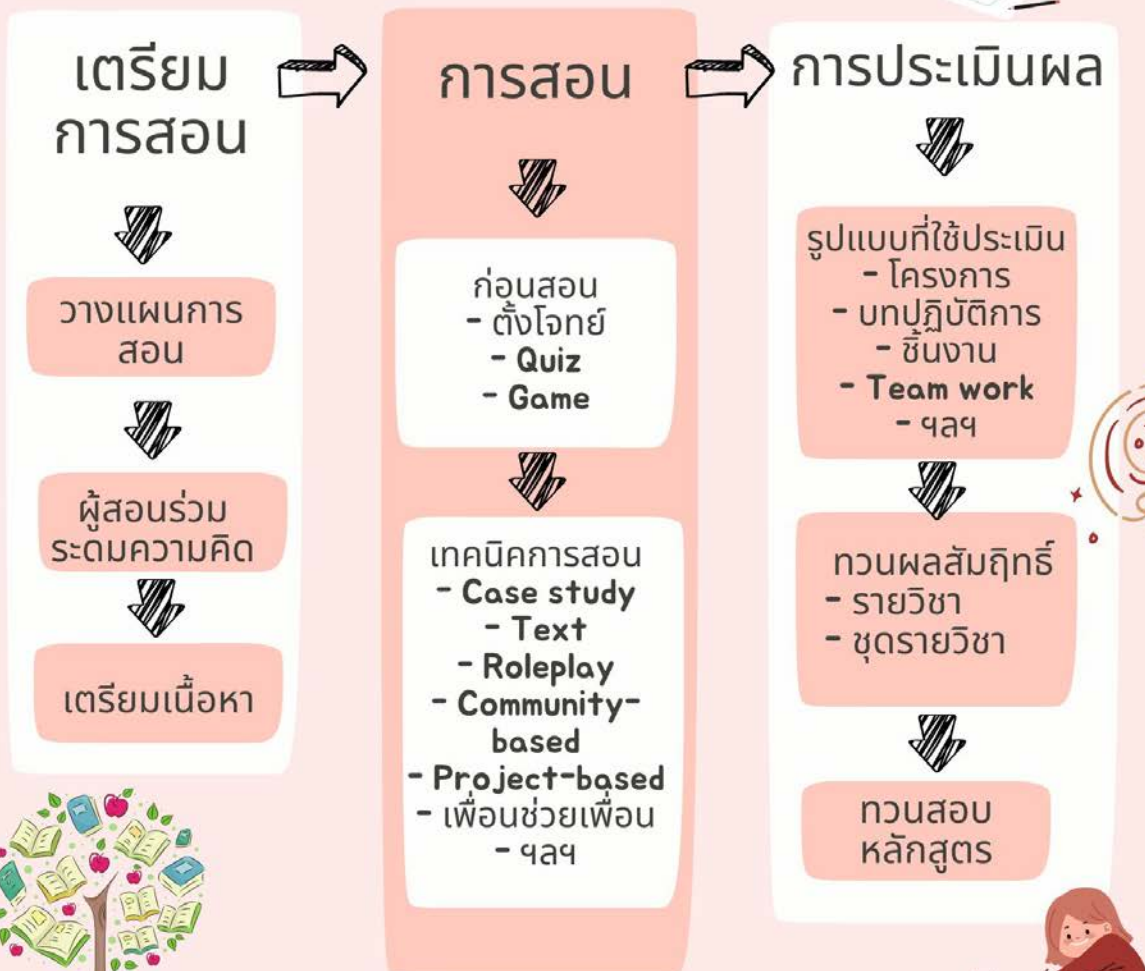
ดังนั้นการประเมินผลจากกิจกรรมหรือโครงการ อาจจะมีการดำเนินการได้หลากหลายรูปแบบ เพื่อต้องการให้ผู้สอนได้ให้ข้อเสนอแนะและเพื่อให้หนีตเกิดกระบวนการเรียนรู้ในระหว่างการทำกิจกรรมหรือโครงการ อาทิ การดำเนินการทำโครงการ ผู้สอนอาจจะต้องทำการประเมิน 3 ระยะ (ระยะก่อน ระยะระหว่างดำเนินการ และระยะหลังเสร็จสิ้นโครงการ) หรือกรณีการดำเนินการทำกิจกรรม ผู้สอนอาจจะประเมินงานโดยการลงสำรวจพื้นที่การจัดกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อติดตามความก้าวหน้าของกิจกรรมซึ่งจะต้องดำเนินการประเมิน 2 ระยะ (ระยะระหว่างดำเนินการและระยะหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม) หลังจากเสร็จสิ้นการทำกิจกรรมหรือโครงการ ผู้สอนอาจจะให้ผู้เรียนร่วมนำเสนอกิจกรรมหรือโครงการในพื้นที่ที่ลงปฏิบัติงาน โดยเฉพาะกรณีที่ผู้เรียนทำกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนหรือชุมชน เพื่อรับฟังเสียงสะท้อนและการประเมินโดยผู้อื่น และการนำเสนอกิจกรรมหรือโครงการในชั้นเรียนที่จะต้องให้ผู้เรียนกลุ่มอื่นและผู้สอนร่วมประเมินด้วยกัน อีกทั้ง หากกิจกรรมหรือโครงการใดที่สามารถเปิดพื้นที่ให้ผู้สอนและผู้เรียนในรายวิชาอื่นมาร่วมรับฟัง นับว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจ เพราะกลุ่มคนที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหรือโครงการ อาจจะมีประเด็นปัญหาที่แตกต่างออกไปจากผู้สอนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกิจกรรมหรือโครงการนั้น ๆ และที่สำคัญอาจจะมีข้อเสนอแนะหรือมุมมองใหม่ ๆ ที่จะช่วยชี้แนะในกิจกรรมหรือโครงการให้มีความน่าสนใจมากขึ้น

KM

การจัดการเรียนการสอนแบบชุดรายวิชา (Module) และเทคนิคการสอน

วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ